

## Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.  
Fél évre . . . 6 „  
Negyed évre . . . 3 „  
Egy szám ára 20 fill.

## Hirdetések

és nyiltéri közlemények  
juttányosan közöltetnek.

# VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

## Szerkesztőség

és  
kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.  
Wittigschlager C. czégnél.

→\*←

Közlemények, előfizetési és  
hirdetési díjak, úgy a lap  
szétküldésére vonatkozó  
panaszok a kiadóhivatalba  
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek  
Gromon-utca 2. szám.

## A munka becsülete.

Akár enged a király akár nem enged, akár diadalmaskodik a koalíció, akár nem, ebben az országban nagyobb, nehezebb küzdelem előtt állunk és komolyabb, fontosabb harcot kell megvívunk a közel jövőben mint ez a mostani közjogi háború.

A Lassalle és Marx tanítványai előrehaladtak már a szociális politika iskolájában és szervezett sorokban lépnek fel követeléseikkel.

Sehol a világon nincs olyan szigorú jelentősége a hazátlanság gondolatának, mint nálunk Magyarországon, ahol aránylag kis területen szerb, szász, román, tót, ruthén nemzetiségek élnek a magyarság között és ahol ezek a különböző fajok egyenként és mindnyájan tagadják a magyar nemzeti szuverenitás jogosultságát.

A szociális politika gazdasági részét még az ugynevezett hazafias szociálisták is nemzetközi alapon kezelik és tagadhatatlan, hogy a szocializmusnak csak a gazdasági törekvések adnak erőt és hatalmat. Minden más irányu törekvés, mint amilyen a szavazati jogkövetelés is, csak a gazdasági kérdésbe sarkallik, mert ha a társadalom most hirtelen közmegelegedésre tudná elintézni a munkának a tőkéhez való viszonyát, minden jogkövetelés megszűnnék azonnal, vagy ha meg nem szűnnék is, közömbös maradna, fenyegető jelleget nem öltene.

A szociálistáknak az a törekvése, hogy a társadalom anyagi és erkölcsi megbecsülést adjon a munkának, feltétlenül jogosults nemcsak éppen a munkásosztályé ez a törekvés, hanem kivétel nélkül mindenkié, az egész társadalomé. Nem is volt, nem is lesz soha a világtörténelemben feljegyezve olyan kor, melyben kivétel nélkül minden gondolkozó ne arra törekedett volna, hogy a munka becsülete diadalmaskodjék. Nemesak a szociálistáknak, de mindig, minden társadalmi osztálynak ez a célja és rendszeresen meg lehetne állapítani azt, hogy a mai társadalom egyenesen a szociális tanítások elvei szerint

van berendezkedve, mert ezer és ezer intézménye van máris arra, hogy a gyengébbet védelmezze az erősebb ellen minden vonalon.

És mégis az történik, hogy milliók maradtak védtelenül, a társadalom tulnyomó része érzi magát gyengének és elhagyatottnak, nem talál a saját munkája részére oltalmat az intézményekben, melyeket e végből létesített a társadalom, hanem szövetkezik, szervezetté alakul és szembeszáll azzal a másik társadalmi osztállyal, mely véleménye szerint erős és kiváltságos.

Az összeütközés már-már elkerülhetetlennek látszik és teljesen készületlenül találja a magyar nemzetet, mely éppen e legválságosabb időkben közjogi kérdésekkel zaklatja idegrendszerét. A négyszáz éves nemzeti csatát Marx hadserege fogja befejezni Magyarországon, mert ez a sereg nemcsak beszél, azt, amiért sikra szállni készül, hanem érzi is. Ennek a seregnek nem nagyszájú törtetői vannak, hanem igazi fanatikusai, akik nem riadnak vissza a mártír haláltól, akiket sem golyóval, sem akasztófával megrémíteni nem lehet. Ennek a seregnek a fegyvere igazság, ezt a sereget legyőzni nem lehet.

De igenis lehet ezt a sereget meggyőzni. Nem úgy értjük, hogy szóbeszéddel, vagy feleselgetéssel kell meggyőzni a szocializmust, hanem meglehet győzni okos és becsületes intézményekkel. A magyar államférfiak kötelessége most igazán nem az, hogy közjogi gravámenekkel zavarogjanak, hanem az, hogy a munka becsületét védelmezzék és a munka megbecsüléseért igyekezzenek az igényeknek megfelelő intézményeket létesíteni.

Mert ha vannak a mai társadalomnak intézményei, melyek védelmezik a gyengét az erős ellen, melyek oltalmat nyújtanak az elesetteknek és ápolásra szorultaknak, a munkaképteleneknek, ezek nem elégitik ki az igényeket, melyek minden vonalon rohamosan emelkedtek az utóbbi évek során. Végtére is az emberi munka minden társadalomnak legnagyobb kincse, semmivel nem helyettesíthető, semmivel nem pótolható köz-

nyon, melynek fentartására és fejlesztésére, termékenynyé tételére, bizonyára érdemes anyagi áldozatokat hozni.

Mert semmiről nincs másról szó, hanem arról csupán, hogy a munkás ember sorsa minden körülmények között biztosítva legyen. Aki egész életét munkával tölti el, de az élet során nem állott módjában vagyont szerezni, azt a köznyomornak átengedni nem szabad; mert ő akármilyen kis mértékben is, de segített abban az egész társadalomnak hogy a közvagyon gyarapodjék.

És akármennyit költünk a hadseregekre, azok minket megvédeni nem tudnak, ha az emberi munkaerőt mi magunk hatalmassá nem tesszük. Hódítani csak a munkával lehet ma már, a hadmozdulatok és a lövöldözés nem döntő tényezők többé.

A munka becsületének fentartásáért annyit kell költenünk, mint amennyit a hadseregek fentartására költünk. Ha az államnak erre elég pénze nincs, ne sajnálja megadóztatni az ország lakosságát. Ez az állami kiadás produktív befektetés lesz. Oltalma lesz a szernély- és vagyonbiztosságnak és fokozója a nemzet termelőképességének.

Nem ajándékosztogatásokra gondolunk, nem léha és munkátlan emberek kintartásáról és naplopók neveléséről van szó ezen írásunkban, hanem törekvő, becsületes munkás emberekről, akik önmagukat sodorják kinos helyzetbe, mikor munkabérfelemelésért harcolnak és célt nem érnek, mert ha emelkedett a munkabér mindenféle munkánál, akkor rájuk nehezedik az általános drágaság, mely miatt a felemelt bérből még nehezebb megélniök és családjaikat eltartaniök, mint a béremelés előtt.

Ezek volnának az igazi politikai kérdések Magyarországon most és nem a közjogi őrzöngés, mely miatt most szembeszáll egymással a nemzet és a király. Aki a munka becsületét zászlójára tüzi, az teszi erőssé, hatalmassá nagygyá és magyarra Magyarországot. Ha ebben az országban a munka becsülete kerülne valamikor diadalra, senki

## TÁRCA.

### Egy áldozat.

Noha régóta nem láttam öket, mégis jól emlékeztem Jeanra és Geneviève-re, erre a két kis világtalanra.

Abban az időben Jean de Floville, az unokahugom fia, alig volt nyolc éves Geneviève de Guersin pedig két, vagy három évvel fiatalabb nála. A két chavillei nyaraló egymás szomszédságában lévén, a két család ugyszólván együtt élt. Közös balsors szította ezt a barátságot a szülők közt; a gyermekek pedig, kik az első csóktól fogva barátokká lettek, együtt nevelkedtek. Néha most is mintha látnám öket, amint egymás mellett a fűben ültek és a kis Jean, ujjával a könyv betűit tapintva, felolvasott Geneviève-nek, aki nagy áhitattal hallgatta a csengő szavakat.

Ez a kép a lelkem mélyéig meghatott s nem is feledhetem el soha. Lehet, hogy ennek a jelenetnek a hatása alatt fejlődött bennem az a minden áldozatra kész szeretet a két kis szerencsétlen iránt, amely akkor is ösztönzött, amikor unokahugom, de Floville asszony, kényes feladat teljesítését kérte tőlem egy napon.

A hugom tudta, hogy Hussant, a híres szemorvos, bizalmas ismerősöm; meghívott tehát egy konzultációra, amelyet a két gyermek érdekében kért. Az orvos azt követelte, hogy a szülő: a diagnózis alatt a várószobában maradjanak, nehogy a beteg megzavarja a jelenléteket. Nekem kellett tehát — a gyermekek tudta nélkül — a rendelőben maradnom,

amit az orvos meg is engedett, hogy így megtudjam őszinte véleményét.

Erre ugyan nem volt nagy szükség, mert Hussant mint afféle gorombán őszinte tudós, maga is megmondta volna a valóságot. Mindazonáltal a megjelölt napon mégis elmentem az orvoshoz. Kissé elkésve érkeztem, mert Jean már a rendelőben volt s a két anya, a várószobában ülve, a fiu sorsának eldőlését várta. Unokahugom szóltan intéssel adta tudtomra, hogy Jean már benn van. Csodálkozó tekintetem a szép Geneviève-re esett, akit évek óta most láttam viszont s aki gyönyörű fiatal leánynya serdült. Eppen hozzá akartam lépni, amikor az ajtó nyílt és Jean de Floville, az orvos kíséretében kilépett a rendelőből. Belőle is derék ifju vált, csak az arca volt rut. Reszketve és sápadtan szoritotta meg az anyja arcát és fájdalmasan kiáltotta:

— Sejtettem! bármint ügyes legyen is az orvos, engem nem tud meggyógyítani. Egész életemen át vak maradok . . .

Geneviève is elsápadt és remegni kezdett. Mme de Floville nem tudott felelni, csak a szeméit törölgette és szóltanul Geneviève-hez vezette a fiát; — a két szerencsétlen mély megindultsággal szoritott kezét, mint akik megértik egymást vigasz nélkül is.

Hussant megpillantott engem s intett, hogy lépjek a rendelőbe. Lábujjhegyem követtem őt.

— A fiatalemberrel már nem kezdetünk semmit, — sugta Hussant. — A leányról azonban még nem mondhatok véleményt . . . majd meglátjuk. Siessünk. Husz más páciens vár még. Maradjon a rendelőben, ha kedve tartja: de ne mozduljon.

Aztán sietve bekísérte Geneviève-t. Hallottam, amint Jean utána kiáltott:

— Több szerencsét, mint amilyen az enyém kedves Geneviève!

— Oh, én nem remélek semmit, — felelte a fiatal leány.

Amikor az ajtó bezárult mögöttem, Geneviève gépiessen ült a székre s ezt kérdezte:

— Egyedül vagyunk orvos ur?

— Egészen egyedül.

— Akkor mondja meg nekem őszintén: semmiféle műtét vagy kezelés sem mentheti meg Jean szemévilágát?

— Semmi, — felelte az orvos különös részvétellel, mert Geneviève rendkívüli szépsége őt is meghatotta.

— Milyen szerencsétlenség! pedig oly nagy boldogság lett volna számára.

— De talán ön remélheti ezt a boldogságot; az ön baja nem oly súlyos, amint látom.

— Oh, én nem szenvedek a szerencsétlenségem miatt, — felelte a leány — a vakságom mellett is boldog vagyok.

— Akkor tehát még boldogabb lenne, mert látná, hogy milyen szép.

— Nem, nem; az csak zavarba hozna.

— No, no, nem kell annyira szerénykedni. Az ön szépségével a legnagyobb boldogságot érheti el; gazdagságot, szerelmet, házasságot. Hajoljon hátra ebben a székben, hadd látom a szeméit. Azonnal megkeresem a másik műszeremet.

— Én csak egy boldogság után vágyódom — felelte Geneviève elpirulva — vagy talán nem mondta meg önnek mme de Floville, hogy a fia a vőlegényem?

szóvá sem tehetné akkor az olyan kérdést, hogy: vajjon kell-e magyar vezényleti nyelv a magyar hadseregnek? Ennek a kérdésnek a természet rendje szerint kell a maga feleletét megtalálni és megtalálja önként, forradalom nélkül, ha a nemzet erős és hatalmas. Addig, míg nincs erős és hatalmas magyar nemzet, míg minden oldalról szorítja a nemzetiségi gyűrű, míg elsöpréssel fenyegeti a szocializmus, az elméleti alkotmány bástyái között kigyőzhetjük a nemzeti követelményeket, de a nemzeti nehéz küzdelemnek és harcok vége nem lesz, — örökös izgalom és agyarkodás, örökös egyetlenség a nemzet és a korona között, örökös vizálya lesz a győzelem eredménye.

### Esdő szózat.

Ötven éve mult annak, hogy egy maroknyi ág. hitv. ev. hívő városunkban szerény imaházat s paplakot emelt.

Saját erejéből s tehetségéből erre soha képes nem lett volna.

Az áldozni kész felebaráti szeretetnek köszönhető, hogy ezen épület létre jött s magasztos szelvények szenteltetett.

Városunk nemesszívű közönsége akkor vallás- és nyelvkülönbség nélkül sietett a gyengéknek s ügyefogyottaknak segítségére.

A mit azonban az Istenben boldogult elődök, jóltevők segítségével egykor létesítettek, az egy fél-század alatt tönkre ment, — rommá vált.

A romokból új élet kel s a rozszant régi helyett, Isten és emberek segítségével, egy új, szebb templom fog emelkedni sokak áldására s városunk nem csekély díszére.

A mint egy fél-századdal azelőtt az Istenben boldogult s áldott emlékü elődök, úgy most azoknak utódai ugyanazon bizalommal fordulnak városunk nemesszívű közönségének ismert s kipróbált áldozatkészségéhez azon esdő kérelemmel, hogy őket, kik a jelenben egy sokkal nagyobb szerű s költségesebb építkezéshez fognak, hathatósan segíezzék.

Ha Isten úgy akarja, úgy már legközelebb megindul majd a tervbe vett új templom és paplaknak felépítése.

A szűkölködő egyházgyülekezet e czélra külön megbízott férfiakat küldött ki kebeléből kérivekkel, hogy szeretetadományokat gyűjtsenek a felépítendő új templomra városunk minden vallásu s nyelvű lakói közt.

A legmelegebben ajánljuk őket a nemesszívű közönség áldozatkészségébe, meleg hálával eleve megköszönve még a legcsekélyebb adományt is s Istennek bő áldását kérve a nemes adakozókra.

A befolyó adományokat a helyi lapokban köszönettel nyugtáznunk fogjuk s a nemesszívű adakozók nevei adományaikkal vasárnaponként a szószékéről a templomban is ki fognak hirdetni.

Adja Isten, hogy ezen építendő új templom az Isten és felebarát iránti szeretetnek méltó emlékeként mielőbb díszes alakot öltözzön s a legkésőbbi utódokat is hasonló tettekkel lelkesítse!

Az ág. hitv. ev. egyházközség nevében:

**Nauer György,**  
egyh. felügyelő.

**Schwalm György,**  
lelkész.

— De igen. Mégis azt látom, hogy az ön szemében nem gyógyíthatatlan és ha megnyílik majd az ön számára a napvilág, fogadok, hogy az érzelmei is megváltoznak. És ha összehasonlítást tehet...

— Akkor is mindig Jean de Flovilleban találok meg a legnemesebb lelket — felelte Geneviève.

— Ta, ta, ta! — gonyolódott az orvos, még egyre a műszerét keresve. — Ha személyesen győződik meg arról, hogy a vőlegénye nem Adonis és hogy százával talál nála csinosabbakat, bizonyosan másként érez iránta.

— Ah, ha ez valaha megtörténne — szolt közbe hirtelen Geneviève s egész testében reszketett a felindulástól — ha oly hálátlan tudnék lenni e nemes lélek iránt, pusztán csak azért, mert én látok és ő nem, akkor inkább nem is akarok meggyógyulni!...

Az ajkai egészen belesápadtak az izgalomba, mialatt beszélt.

Az orvos végre megtalálta a műszerét, amelyet keresett; de amint megfordult és a beteget dacosan maga előtt látta állani, hát megértette mi ment végbe annak lelkében. Haragosan szolt rá:

— Mi jut az eszébe! Üljön vissza hamar abba a székbe! maga bohó gyermek; hát nem érti, hogy az ön baja meggyógyítható?

— De igen, értem... de nem akarom, hogy meggyógyítsanak... azt sem akarom, hogy ön megvizsgáljon... Attól félek, hogy ön visszaadja nekem a látásomat!

A szeméremérzet visszatartotta attól, hogy teljesen kifejezze a gondolatát. De én megértettem, mi emeg az ajkain: „félek, hogy meghitt szerelmem

### Előfizetési felhívás.

Április hó elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

A „Végvidék“ előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 12 korona.

Fél évre . . . . . 6 korona.

Negyed évre . . . . . 3 korona.

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése márczius hó végén lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

### H I R H O K.

**Szenélyi hír.** Bajnai Zákó Milán főispán Verseéről tegnap hazaérkezett. — Mattanovich Adolf kir. tanácsos polgármester pénteken délután Budapestre utazott, honnan valószínűleg már hettől visszatér.

**Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Pancsova th. város területére 1905—1907. évekre az egyenes adókövető bizottság elnökévé dr. Marjanovic Pál elnökhelyettesévé pedig Feymann Gyula ügyvédet nevezte ki. Ugyancsak a m. kir. pénzügyminiszter, a pancsovai m. kir. adóhivatal területére 1905—1907. évekre alakítandó egyenes adókövető bizottság elnökévé Feymann Gyula pancsovai ügyvédet nevezte ki.

**Lesz motorkocsi közlekedés.** Dániel Ernő báró országgyűlési képviselőnknek a polgármesterhez érkezett értesítése szerint, a kereskedelmi miniszterium véglegesen elrendelte a pancsova-vers cí vonalon a motorkocsi forgalomba hozatalát. A motorkocsi-közlekedés megkezdése azonban még némi halasztást szenved, mert elegendő motorkocsi nem áll rendelkezésre. Junius végén, legfeljebb azonban július elején elkészülnek, és akkor a mi vasutunkon azonnal megindul a közlekedés, úgy hogy kiállításunk idejében már motorkocsi fognak járni. Ezen a városra nézve igen fontos ügyben való utánjárása által országgyűlési képviselőnk újabb bizonyítékát adta annak, hogy a város érdekeit nagyon is szívében viseli.

**Dicséretes újítás.** A pancsovai ipar-egylet új elnöksége, élén Balgács Lőrinc elnökkel, népszerű előadásokkal illetve felolvasásokkal akarja kellemessé és tanulságossá tenni az egyleti életet. Az első felolvasások már mához egy hétre, április 9-én d. u. 2 órakor tartatnak az egylet saját helyiségében. Dr. Graber László ügyvéd a váltóról és annak jelentőségéről a gazdasági életben, Weisz Lipót ipartestületi titkár a vámos kelstelkesítéséről fog felolvasást tartani. Kívánatos volna, hogy mint más városokban, ezen tanulságos felolvasásokat az egylet tagjai minél tömegesebben és szorgalmasan hallgassák.

**Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a pancsovai anyakönyvi kerületbe Preller Nándor városi közigyámot anyakönyvvezető-helyettesévé nevezte ki teljes hatáskörrel.

**Sikerült műkedvelői előadás.** A pancsovai izr. templomdalárda márczius 25-iki műkedvelői előadása, amikor „A toloncz“-ot adták, rendkívül fényesen sikerült. A szinte páratlan összjáték és az egyes főszereplők határozott művészi módon álló játéka bármely hivatásos színtársulatnak is igazi dicséretre vált volna. Nem vagyunk ugyan barátja a pancsovai dalárdáknál lápra kapott azon, szerintünk téves irányúnak, melylyel utóbbi időben a férfiak-ének ápolása helyett a színművészetet (?) gyakorolják, de az izr. templomdalárda vállalkozásának és minden felül álló sikerének igazán örülünk. Örülünk azért, mert az egylet egy egész estét kitöltő, eredeti magyar népszíntűnek színe hozatálával kétségbevonhatlan bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy olyan

megrendülne... félek, hogy Jeant látva, kevésbé szépen ítélnem, mint amiútnak most képelem és látom a lelkemmel..."

Gondolatát ezzel a mondattal burkolta el:

— Félek, hogy tulságos fájdalom okozna nekem.

Hussant félreértette őt s nyersen rászolt:

— Ha félsz, akkor hát mért jött ide? Menjén haza, ha úgy tetszik!

Geneviève csak mosolygott ennek a haragnak a haláltára és a karját előre nyujtva, az ajtó felé indult.

Hussant megfogta a kezét és nem éppen udvariasan segítette a városzobába; aztán felém fordult:

— Mondja meg mme de Flovillénének, ami történt. Tulságosan sok időt vesztettem máris.

Ezzel csemetett, hogy más beteget bocsássanak be hozzá.

Távoztam én is. Amikor a városzobába léptem, Geneviève éppen Jean előtt állt és mosolyogva mondta neki:

— Lásza, Jean, engem sem gyógyíthat meg az orvos.

És nekem nem volt bátorságom meghazudtolni őt: — szótlanul inttem mme de Floville kérdésére, hogy úgy van, amint Geneviève mondja.

Nem tudom, a részvét milyen hatása alatt éreztem a kényszert, hogy ennek a hazugságnak a részese legyek; de sohasem bántam meg, mert a két szerencsétlen egyetive egymás bánatát boldoggá tett a szerelemben.

C. F.

magyar egylet, mely zajtalanul, de komolyan törekszik azon czél felé, hogy az itten még sokaknak ismeretlen magyar népiéletet bemutatva szoval és dallal hódítson a magyarságnak. Haladjon az egylet csak tovább ezen az ösvényen, melyet ilyen sikerek járt országúttá fognak tenni, és minden magyar ember hálás elismeréssel fog adózni működésének. — Az előadás, mint már említettük kifogástalanul jó volt. Meglátott a gondos próba és szorgalmas tanulás minden egyes jelenetben. Nem csak tudták a szereplők szerepeiket, de játszottak is, a mit nem mindig lehet műkedvelőkről mondani. Különösen ki kell emelni Weisberg Frida kisasszonyt, ki Krizza szerepében kiváló alakítást mutatott be. Grünwald Teréz k. a. (Háni) igen kedvesen játszott és szépen énekelt úgy hogy megújraztatták. Winkler Matild k. a. (Ördög Sára) játéka kifogástalan volt. Különösen megható volt a leányával való megismerési jelenet. Schönfeld Szidika k. a. (Angyal Liska) szintén kiváló műkedvelői erő. Néhéz szerepét helyesen fogta fel és itt-ott igazi drámai erővel hatott. Éneke is kedves volt. A többi hölgy szereplők, mint csinos fiatal leányok, is derekasan megállták helyüket és az összkörben méltán osztozkodnak. Hoffmann Endre (Miklós) játéka megkapóan természetes volt. A korcsmai jelenetben különösen jó volt. Szerepének énekeireit terjedelmes és kellemes hangjával kitűnően adta elő. Ofner Gyula Mrawcsákja olyan kabinet alakítás volt, hogy az bármely vidéki színpadnak is díszére válnék. Jók voltak Freund Ignác (Kontra) Schönbberger Zsiga (Ábris) és Weisz Jenő (Dolgos) szerepében. De nemcsak a megnevezettek, hanem az összes szereplők derekasan kitettek magukért. A kar éneke is a lehető legjobb volt. A közönség élvezettel figyelt mindvégig és ismételtelen lelkes tapsal adott elismerésének és tetszésének kifejezést. A szereplő hölgyeknek az egylet csinos virágcsokrokkal kedveskedett. A rendező karmester, Hoffmann Endre, valamint a szereplők és az egylet derekasan oldották meg a nem könnyű feladatot. A kik nem nézték meg a műkedvelői előadást, öszintén sajnálhatják.

**Rendkívüli közgyűlés.** Városunk törvényhatósági bizottsága csütörtökön rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya a vásárljog bérbeadásra vonatkozó árlejtés jóváhagyása volt. A vásári vám-szedési jogot egy évre Wiener Zsófia nyerte el 1811 korona évi bérért.

**Budapesti Uránia Pancsován.** A budapesti Uránia magyar tudományos színház, mint említettük három érdekes és tanulságos előadást rendez városunkban a „Trombitás“ nagyteremben. Az első előadás április 1-én volt a mikor „A modern asszonyt“ mutatták be 150 színes képpel és 15 mozgófényképpel. — Ma vasárnap, április 2-án „Az éjjéli nap országá“ (Norvégia természeti csodái) kerül bemutatásra 100 színesen vetített képpel és huszoneköt mozgófényképpel. A szöveget Ráth István írta. — Április 3-án hettől Szemere Attila szövegével „Japán“ t mutatják 170 színesen vetített képpel és 18 mozgófényképpel. Kezdete este 8 órakor. Helyárak: az első 6 sorban támlásszék 2 korona; a többi zárt-szék 1 kor. 60 fillér. Állóhely 1 kor. Tanuló- és katonajegy az állóhelyre 60 fillér.

**Deák előadás az Urániában.** A budapesti „Uránia“ hettől délután külön előadást rendez a tanuló ifjúságnak. Előadásra kerül: „Dalmácia“ számos színes képpel és mozgófényképpel. Helyárak 40 f.

**Jókai emlékünnepe.** A pancsovai áll. főgimnázium „Deák Ferenc“ önképzőkör szombaton délután igen sikerült Jókai emlékünnepelet rendezett. A megnyitó beszédet Róth Jenő önképzőköri titkár VIII. oszt. tanuló tartotta. Schucker Miklós VII. oszt. és Fischer Sándor és Péterfi Jenő V. oszt. tanulók szavaltak. Kiss György VII. oszt. tanuló ifjúsági elnök pályaművet olvasta fel.

**Közgyűlés.** A Pancsovai gazdasági egyesület rendez évi közgyűlését ma d. u. 3 órakor tartja meg a városháza nagytermében — s nem mint a meghívóban hirdette volt a kisteremben. — Figyelmeztetjük a tagokat, hogy az unjonnan módosított alapszabályok szerint a közgyűlés, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, már az első összehívásnál határozatképes.

**Árlejtések a városházán.** Szombaton április 8-án d. e. 10 órakor árlejtés tartatik a városházán, melylyel a létesítendő városi csikótelepül szükséges munkálatok biztosíttatnak. — Hettől, április 10-én szünet d. e. 10 órakor pedig a 200 koronán aluli iparos munkák biztosítása czéljából lesz árlejtés ugyancsak a városházán. Az árlejtések a városháza kistermében tartatnak meg.

**Előadás.** A pancsovai gazdasági egyesület szombaton f. hó 8-án este 7 órakor a „Gyümölcs termelés és értékesítésről“ az alsó sörházban vetített képekkel illusztrált előadást rendez. Az előadást német nyelven az egyesület titkára, Szodola Pál, szerb nyelven Jovanovic Dóme, áll. tanító fogja tartani. Az előadás teljesen díjtalan, mert a költségeket a gazdasági egyesület viseli. Az érdekes előadást melegen ajánljuk gazgázközségünknek s a gyümölcstermelés iránt érdeklődők figyelmébe.

**Pancsovai országos vásár.** A pancsovai tavaszi országos vásár a rom. kath. nagyhétre való tekintettel április hó 13-tól 16-ig tartatik meg.

**Végrehajtó bizottsági ülés.** A kiállítás végrehajtó bizottsága szerdán ápril hó 5-én d. u. 3 órakor a városháza kistermében ülést tart, melynek tárgyai: 1.) Bejelentések feletti határozathozatal, 2.) Kölcsonök iránti kérvények, 3.) A kiállítási csarnokok felépítése tárgyában megajított árlejtés eredményének bejelentése, 4.) Igazgatói előterjesztések, 5.) Esetleges indítványok.

**A tanítók gyűlése** érdeklében, melyet a Dél-magyarországi tanítóegylet a város meghívására augusztus hónapban tart városunkban, április hó 4-én

este 8 órakor a Weifert féle sörház termében Matanovich Adolf kir. tanácsos polgármester elnöklése alatt érdekeztet tartatik. Reméljük, hogy különösen a polgárság élénken fog érdeklődni és résztvenni, hogy a különböző bizottságok, u. m. rendező-fogadó-, szállást csináló stb. bizottságok megalakítatók legyenek.

**Értekezlet.** A kiállítással kapcsolatosan rendezendő baromfiállítás részleteinek megállapítása tárgyában ma d. e. 10 órakor a kiállítási irodában értekezlet lesz, melyen a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületének megbízásából nevezett egyesület titkára Winkler János úr is részt veendő, ki e célból a tegnap esti vonattal érkezett városunkba.

**Vasuti elgázolás.** Halálos kimenetelű elgázolás történt szerdán este a pancsovai határban, közel az Almási állomáshoz. Szücs Mátyas torontál-almási lakos valószínűleg ittas állapotban arra felé járt és úgy került a Beeskerekre, este jövő vonat kereké alá. Másnap holtan találták vasuti munkások. A holttestet a pancsovai kórházba szállították honnan boncolás után írtették.

**Halálos kérés.** Pavlov István felővárosi gazda a nála járt Szrdanov Pált udvarán késsel úgy össze-vissza szurkálta, hogy az sebeibe behalt. A tettes Pavlovot letartoztatták.

**Olcsó burgonya.** A városhoz érkezett értesítés szerint a megrendelt 8 kocsi rakomány olcsó burgonya már útnak indított és a napokban megérkezik. Azok, kik burgonyát rendeltek és az árt még meg nem fizették fizessék be azt a városi pénztárnál, hogy a burgonya kiosztása fenakadást ne szenvedjen.

**Sok pénzt takarít** ha vászonmű női és férfi fehérneműt közvetlen gyárakból rendel. Cím: Kereskedelmi iroda Budapest Kerepesi-út 65.

**Könnyű mellekkeserő** juthat mindenki magyar osztályosgyerek eladása által. Jó referenciákkal bíró érdeklődők forduljanak Fekete Károly főelárúsihoz Budapest, Rudolfrakpart 8.

**Csinos fiatal elhanyagolt fászkák** voltak ezelőtt, míg a törekvő kecskeméti gazdák páratlan szorgalma valóságos barackfa erdőt varázsolt belőlük. Múlt társas akadt a gazdák nemes munkásságának az Első Alföldi Cognacgyár r. t. kecskeméti pálinkafőzdejében, ahol a legkiválóbb barackszeszt, barackkrémet és barackcognacot állítják elő hazai föld termékéből magyar munkássereg közreműködésével. Ime, kevés szóval közgazdaságunk fellendülésének mintája. Ehez már csak az szükséges, hogy a magyar uri közönség pártolására méltassa e magyar gyár kiváló minőségű barackkülönl-gességeit. A gyárvezetőség kívánatra bérmentve küld mutatványszámot a Barackhíradóból.

### Íszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszese italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.



A Cozapora többet ér, mint a világ minden szószéde a tartózkodásról, mert csodálatos elleneszenesség teszi az íszákosságnak a szeszese italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér a nagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer fertit a szegény és beestelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérül k fiatal embert a jó utra és szerenéséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabította. 52-15

Az intézet mely a Cozapora, tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küldi, hogy így bárki is meggyőzől esen biztos hatásáról. Kezesséküld, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 150 sz.  
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.  
(Levelek 25 fillér levelezőlapon 10 fillérre bérmentesítendők.)

**COZA INSTITUTE**  
(Dept. 151)  
62, Chancery Lane,  
London, Anglia.

### Közönség köréből.

Tisztelt szerkesztőség!

Kérem, méltóztassék a soroknak becses lapjában helyt adni.

A helybeli mészárosok megállapodtak abban hogy a husárkat e hó 1-ével felemelik.

E szándék ellenében a város számos polgára kérvénnyel fordult a városi hatósághoz a végből, hogy hívassék egybe rendkívüli közgyűlés s ürgösen a közönség kizsárolásának meggátolására hatóságilag teendő intézkedések elhatározás a végett.

Az ügy sürgössége megkíváná hogy a kérvény is ilyként kezeltessék; minthogy azonban a közönségnek mi tudomása sincs arról hogy ez ügyben eddig határozó lépés tettelet volna: ez uton látják az ügy iránt érdeklődők a városi hatóság figyelmét fölhevándónak arra, hogy a közönség kész erélyes magatartást tanúsítani igaza megóvása okából.

Egy a kérvényt aláírt polgár.

## Hirdetések.



### Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megerem s ninesen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekelb díszé, anó kül, hogy a legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legbádatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugastnak alkalmas fajokat írtettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkiválóbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó szines fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware” sima, ártetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye.

10 4

### Védjegy: „Horgony”. A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, csúznál és meghülés-knel bedörzsöléséppen használva.

**Figyelmeztetés.** Silány hami-ítványok miatt bevasárlaskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és ügyszóván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerész, Budapest.

Richter gyógyszerára az „Arany orszlához”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi ártés

## Meghívó.

Az „Első dolovai hengergözmalom szövetkezet” tagjai ezennel meghívotnak a f. é. április hó 9-én d. u. 2 órakor a közsegháza tanácsstermében tartandó rendkívüli közgyűlésre.

### Tárgyak:

- 1.) Határozat hozatal az eddig megállapított összegnél nagyobb kölcsön fölvétele iránt.
  - 2.) Az ujonnan kibocsájtott üzletrészek eladása.
  - 3.) Az újlag megállapított költségvetés iránti tanácskozás.
  - 4.) Egy igazgatósági tag választása.
  - 5.) Esetleges előterjesztések és indítványok.
- Az igazgatóságnak 1905. évi márczius hó 30-án tartott üléséből.

Az igazgatóság.

## Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicagói aratógép.)

Knecht E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.



KATALÓGUSOK ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

**Gyártmányok:** Kévektőgép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévektőfonál gyártmányai. Amerikai tarézas boronák, rugos boronák, kultivátorok, szenafor-gatók, kukoricza-velőgépek.

Legjobb bevásárlási forrás.

## Április 1-től kezdve leszállított árak!

Czipő raktáram felhagyása és kalapgyáram megnagyobbítása végett, abban a helyzetben vagyok, hogy mélyen leszállított árban ajánlhassam czipő raktáramat a t. közönségnek. Különösen felhívom a n. é. közönség figyelmét nagy

## Gyermekek, továbbá Női és Férfi czipő készletemre.

A helybeli közönséget felkértem, hacsak lehet, a délutáni órákban fedezze szükségletét, mert délelőtt a vidéki vevőim által vagyok igénybe véve.

Továbbá figyelmeztetem a n. é. közönséget kalapok, czilinderek, és sapkák, férfi ingek, gallérok, kézelők ugymint ing és gallér gombok, nyakkendők, férfi és női ernyők, sétabotokra stb. stb. álló dús raktáromra a legolcsóbb árban, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás mellett.

Szíves pártfogását és b. ismerősei körében való ajánlást kérve maradok kiváló tisztelettel

iff. Tantner János, Pancsona.

Saját kalapgyár.

# Ferencz József keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

13-11

### Póthirdetmény.

A pancsovai kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi miszerint a Kulman Ignác t. almási lakosok vajtást szenvedettek elleni 637 kor 04 fil. s jár. iránti vajtási ügyében 4585 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a t. almási 1034 sz. betétben foglalt 2734/1 hrsz. 610 négyzet öl szántóra 88 kor. kikiáltási árban Tor. Almás községhezánál 1905. évi április hó 29-ik napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverés az 1881: LX. t. cz. 167 §-a alapján Feymann Gyula vajtató érdekében és 82 kor. tőkekövetelése s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Pancsován, 1905. évi márczius hó 21-én.

**Gunies Béla,**  
k. t. bíró.

1-1

### Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezezzel közhírré teszi, — hogy az antalfalvi kir. járásbírósnak V. 98/2 1905 számú végzése által Mitroviezi kir. tszék javára Mihajlov Gyóka oppovai lakos ellen hátr. 42 kor. 45 fill. tőke, követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás al kalmával bíróilag lefoglalt és 1000 kor. becsült 2 ökrből álló ingóságok, nyilvános árverésen utján eladtnak.

Mely árverésnek az Antalfalvi kir. jbiróságának Polg. V. fenti 1905. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helszinén, oppován adós lakásán leendő eszközésére 1905. évi április hó 6-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezezzel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Antalfalván 1905. évi márczius hó 22-én.

**Gunies Béla,**  
kir. bír. végrehajtó.

1-1

## Világhirű!

A „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

#### Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után  
48—63. cm. nagyságban ára ..... 20 korona  
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és krétarajz ára ..... 5 korona.

#### Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerz és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet  
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46.

20-19

## Megnyitási jelentés.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. érd. közönségnek szives tudomására adni, hogy a helyi piacon, **Gromon-utca 8. sz. a.** egy

nürnbergi-, diszmű-, rövid-, játék és szövöttárú, kötő- és szövópamut üzletet nagyban és kicsinyben

nyitottunk.

A midőn a n. é. közönség szives pártfogását kérjük, ajánljuk minden e szakba vágó árúczikkeinket gazdag választékban, mint: **uti készleteket, illatszereket, gumiárukat** stb. stb.

A legszolidabb és legpontosabb kiszolgálás biztosítása mellett ajánljuk magunkat kiváló tisztelettel

**Haim és Deutsch.**

3-1

## TRIESTI általános biztosító társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

Budapest, Dorottya-utca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a TRIESTI ÁLT. BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebbi biztosító intézetünk

mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e czélból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harang-törés és repedés elleni biztosításokat. Közvetit továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság számára.

A pancsovai főügynökség:

PANCSOVAI KERESKEDELMI BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

## Schicht-szappan

„szarvas“

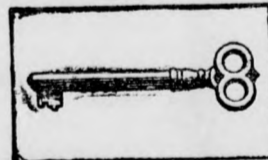
vagy

„kules“



jegygyel

legjobb, legkládósabb s ennélfeleg legolcsóbb szappan. — Minden károe alkatrészeketől mentes.



**Mindenütt kapható!**

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

47-31

## BENZINMOTOROK, GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók



**A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK**

**vezérügynökségénél**



**BUDAPEST, V., Váci-körút 32.**

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

**Képvisező: Singer és Palmer Temesvár.**

10-10

Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Nyomt. Wittigslager C.-nál Pancsován.